

Redegjørelse etter åpenhetsloven

30. juni 2024

Anlegg Øst Entreprenør AS (AØE) tar forpliktelsene som kommer frem av åpenhetsloven på alvor. Selv før loven trådte i kraft, jobbet vi for å sikre de forhold som loven ivaretar. AØEs arbeid med åpenhetsloven er koordinert på bransjenivå og utføres i tråd med OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger samt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.

I dette dokumentet presenteres en redegjørelse for vårt arbeid med aktsomhets-vurderinger som har blitt utført i 2024. Formålet med redegjørelsen er å gi en innsikt i hvordan vi har jobbet for å kartlegge og sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet, i vår leverandørkjede og hos våre øvrige forretnings-partnere.

Organisering og driftsområder

AØE er organisert som et aksjeselskap som eies 100% av Eledda Norge AS. Daglig leder er øverste leder, og har det overordnede ansvaret for selskapets drift og strategiske retning.

AØE ble 1. januar 2025 slått sammen med søsterselskapet Gjermundshaug Anlegg AS, og går under navnet AØE og er den største anleggsentreprenøren i innlandet. AØE utfører privat og offentlig infrastruktur som vei, jernbane, flomsikring, rassikring, vann og avløp, fjernvarme, masseforflytning, sprengningsarbeider, miljøsanering, rivningsarbeider og betongkonstruksjoner. Redegjørelsen for Åpenhetsloven for 2024 er kun dekkende for AØE sine leverandører ettersom fusjonen av selskapene skjedde 1. januar 2025.

Retningslinjer og rutiner

I 2024 har AØE oppdatert retningslinjer og innført systematikk og rutiner for å identifisere og håndtere brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i alle deler av vår virksomhet.

Rutinene og retningslinjene er forankret hos daglig leder og konsernledelsen. Rutinene omfatter fordeling av ansvar og arbeidsoppgaver, kartlegging og vurdering av negativ påvirkning eller skade ut fra egen virksomhet, leverandørkjeder og forretnings-forbindelser. Rutinene omfatter også gjenoppretting og erstatning der det er påkrevd, og stansing eller forebygging av negativ påvirkning eller skade. Rutinene omfatter også overvåkning av gjennomføring og resultater, samt kommunisering av hvordan påvirkningen er håndtert og behandling av informasjonskrav.

AØE sikrer en ansvarlig leverandørkjede gjennom langsiktige relasjoner og skriftlige kontrakter med krav til sosiale og miljømessige forhold. Vi stiller samme krav til våre samarbeidspartnere som til oss selv og våre kunder, og har nulltoleranse for korrupsjon, påvirkningshandel, svart arbeid, diskriminering og trakassering.

Vi bidrar til et trygt arbeidsmiljø og følger opp leverandørene gjennom tett dialog og revisjoner.

I våre kontrakter med underentreprenører og leverandører stiller vi krav knyttet til Åpenhetsloven gjennom spesielle kontraktsbestemmelser. Bestemmelsene sikrer oss tilgang

til våre samarbeidspartners aktsomhetsvurderinger der de er omfattet av åpenhetsloven, og informasjon om underleverandørers varekjøp og leverandørkjeder der de ikke er omfattet av loven. Våre spesielle kontraktsbestemmelser inkluderer også krav til lønns- og arbeidsvilkår og internkontroll, sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) for arbeid som skjer i Norge.

Aktsomhetsvurderinger

Gjennom rapporteringsperioden har vi utført grundige kartlegginger og risiko-vurderinger av våre samarbeidspartnere gjennom utførte aktsomhetsvurderinger. For å sikre kvalitet har aktsomhetsvurderingene blitt gjennomført av to personer i samråd. Ved at to personer utfører aktsomhetsvurderingene sikrer vi også større grad av objektivitet og bedre diskusjoner hvor subjektive vurderinger må gjøres.

Vårt arbeid med aktsomhetsvurderingene har omfattet innhenting av komplett oversikt over våre leverandører og samarbeidspartnere. Oversikten bygger på alle selskaper vi har betalt eller mottatt betaling fra i løpet av rapporteringsperioden.

Videre har det blitt gjennomført risikovurderinger basert på faktorer som varegrupper og produktkategorier, bransje og geografisk informasjon. Nytt for 2024 er at AØE har risikovurdert vår leverandørkjede basert på økonomiske faktorer. Vi anvender tilgjengelig informasjon fra bransjeforeninger og andre aktører som grunnlag, samt informasjon og dokumentasjon vi innhentet direkte fra våre leverandører. I tillegg nyttes dokumentasjonen basert på rapporter og undersøkelser utarbeidet av ILO og andre relevante kilder, som blant annet US Department of Labour, forskningsrapporter og rapporter fra anerkjente fagforenings- og sivilsamfunnsorganisasjoner.

Vi har gjort en prioritert vurdering og utvalg av verdikjeder som er direkte knyttet til vår kjernevirksomhet, basert på en grundig vurdering av risiko og eget innkjøpsmønster. Utvalget består i hovedsak av norske underentreprenører og norske bedrifter som er leverandører av varer som er produsert utenfor Norge.

Samarbeidspartnere som så langt har blitt prioritert i vårt arbeid med tiltak og oppfølging, omfatter underentreprenører i høyrisikobransjer, samt leverandører av produkter som IT-utstyr, arbeidstøy og verneutstyr, kjøretøy, maskiner og dekk, drivstoff og drivstofftanker. Vi støtter oss også på kartleggingsarbeid som skjer på bransjenivå, hvor naturstein, VVS-produkter og elektro-produkter har vært prioritert i rapporterings-perioden, med grunnlag i vesentlig risiko for negative konsekvenser.

Formålet med å foreta utvalget av leverandører var å lage et utgangspunkt for videre oppfølging og undersøkelser. Som metode for videre risikovurdering og innhenting av data ble det sendt ut et spørreskjema til et utvalg samarbeidspartnere kategorisert som høyrisiko.

Til å utføre arbeidet bruktes Ignite, en plattform for bærekraftige anskaffelser. AØEs egne risikovurderinger suppleres med vurderinger utført av Ignite, som baseres på industriinformasjon og geografisk informasjon. For rapporteringsåret 2024 har AØE besluttet å følge opp våre 100 største leverandører og UE'er på spend, samt ytterligere oppfølging på de som er rangert som høy sosial risiko.

Spørreskjema som metode ble valgt for å få innsikt og tilgang til store informasjonsmengder fra våre leverandører, som ga oss et godt grunnlag for videre oppfølging der det vurderes som nødvendig. Det ble ikke avdekket avvik gjennom spørreundersøkelsen.

Oppsummering av spørreundersøkelsen 2024:

- 88 fikk tilsendt spørreskjemaet
- 52 svar i retur etter purrerunde
- 59% Responsrate

AØE har besluttet å følge opp samarbeidspartnere som ikke har besvart spørreskjema. Spørreskjemaet er bygd opp slik at UE/leverandør kan score en poengsum fra maks 3 ned til -5 avhengig av hva de svarer på de ulike spørsmålene. For å bli kvalifisert til å være leverandør/UE til AØE må man score høyere enn 1 poeng. Får man ikke høyere poengsum enn 1 endres status i Ignite fra «Godkjent» til «ikke godkjent». Se lengre ned i redegjørelsen for konsekvens av endret status.

Resultater fra spørreundersøkelsen:

- 3 UE/Leverandører fikk -3 poeng. Ingen nye kontrakter plassert hos disse
- 2 UE/Leverandører fikk 0 poeng. Ingen nye kontrakter plassert hos disse
- 1 UE/Leverandør fikk 1 poeng
- 1 UE/Leverandør fikk 2 poeng
- Resterende respondenter har fått 3 poeng

Poengsummen skyldes at alle 3 aktører med -3 poeng ikke har gjennomført risikovurdering og aktsomhetsvurdering. Alle leverandører som scorete -3 poeng har ikke fått plassert nye kontrakter fra AØE etter undersøkelsen ble gjennomført. Én UE har ikke gjennomført risikovurdering på menneskerettigheter. En annen UE mangler etiske retningslinjer og det er bakgrunnen for at de scorer 1 poeng.

Tiltak og forventede resultater

Arbeidet med å stanse, forebygge og redusere risiko og brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold handler om hvordan vi håndterer risiko og funn fra kartleggingen på en god måte.

Prosedyren til AØE tilsier at selskapet må ha godkjent «onboarding» for å plassere nye ordre hos oss. Årsaken til endret status i «onboarding» skyldes dermed at man ikke oppnår tilstrekkelig poengsum i vurderingen knyttet til åpenhetsloven. Noen aktører får endret status på Ignite fra «godkjent» til «ikke-godkjent» i «onboarding». Det er foretatt en skjønsmessig vurdering i et særskilt tilfelle der en leverandør ikke har fått endret status, men scoret mindre enn 1 poeng. Dette skyldes blant annet pågående interne prosesser hos AØE, som har hatt betydning for vurderingen. Den aktuelle leverandøren ble revidert av AØE i 2023, hvor det ble avdekket flere funn som ligger i grunn for den videre oppfølgingen.

Som et tiltak for å avdekke brudd og risiko har vi i 2024 fortsatt vårt arbeid med kontinuerlig risikovurdering av våre leverandører av varer og tjenester. Vi vil også fortsette dialog med våre leverandører for å sammen utarbeide effektive tiltak for å redusere risiko og avdekke potensielle brudd. AØE akter også å fortsette med eksterne revisjoner av UE/leverandører samt streng onboarding-prosedyre for å sikre at våre samarbeidspartnere opererer i henhold til Åpenhetslovens krav.

Hvilke tiltak som er egnede for å motvirke faktiske eller potensielle negative konsekvenser må avgjøres konkret i lys av den identifiserte negative konsekvensen, og om risikoen ligger hos en leverandør eller lenger ned i leverandørkjeden.

Våre rutiner og retningslinjer har i løpet av 2024 blitt oppdatert med en varslingskanal på vår nettside i tråd med Forbrukertilsynets veiledning, hvor tips om risiko eller brudd kan sendes inn anonymt. I tillegg vil vi fortsette og gjennomføre revisjoner av våre samarbeidspartnere. Tiltakene er satt for å øke muligheten for å fange opp risiko for brudd på de formål åpenhetsloven skal ivareta, og bidra til å rette opp negative konsekvenser der det er påkrevd.

Vi har fulgt NHO Byggenæringens seminar om arbeidet med kartlegging av verdikjeder på bransjenivå som grunnlag for videre kartlegging og prioritering av vårt bedriftsinterne arbeid med aktsomhetsvurderinger i våre verdikjeder.

Vi har revidert våre etiske retningslinjer for å tydeliggjøre og sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold for alle ansatte i egen virksomhet og for leverandører og underentreprenører, og videre nedover i leverandørkjeden.

ANLEGG ØST Trond Musdalslien
Org. nr. 9166773
Daglig Leder Anlegg Øst Entreprenør AS